

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

25 avril 2024

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

relative à l'évaluation de la loi
du 28 juillet 2011 en ce qui concerne
la présence des femmes dans les conseils
d'administration des sociétés cotées en Bourse
et des entreprises publiques économiques

(Application de l'article 76 du Règlement)

Rapport

fait au nom du Comité d'avis
pour l'Émancipation sociale
par
Mme **Goedele Liekens**

Sommaire	Pages
I. Procédure	3
II. Exposé introductif.....	8
III. Discussion générale.....	8
IV. Discussion et votes des considérants et points du dispositif.....	13

Voir aussi:

Doc 55 **3984/ (2023/2024):**
002: Texte adopté par le Comité d'avis.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

25 april 2024

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

betreffende de evaluatie van de wet
van 28 juli 2011 over de aanwezigheid
van vrouwen in de raden van bestuur
van beursgenoteerde bedrijven en
economische overheidsbedrijven

(Toepassing van artikel 76 van het Reglement)

Verslag

namens het Adviescomité
voor de Maatschappelijke Emancipatie
uitgebracht door
mevrouw **Goedele Liekens**

Inhoud	Blz.
I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzetting	8
III. Algemene bespreking.....	8
IV. Bespreking van en stemmingen over de consi- deransen en de verzoeken	13

Zie ook:

Doc 55 **3984/ (2023/2024):**
002: Tekst aangenomen door het Adviescomité.

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Karin Jiroflée

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Darya Safai, Valerie Van Peel
Ecolo-Groen	Séverine de Laveleye, Eva Platteau
PS	Patrick Prévot, Laurence Zanchetta
VB	Katleen Bury, Nathalie Dewulf
MR	Caroline Taquin
cd&v	Els Van Hoof
PVDA-PTB	Maria Vindevoghel
Open Vld	Goedele Liekens
Vooruit	Karin Jiroflée

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Kathleen Depoorter, Michael Freilich, Frieda Gijbels
N., Julie Chanson, Kathleen Pisman
Chanelle Bonaventure, Sophie Thémont, Eliane Tillieux
Joris De Vriendt, Marijke Dillen, Dominiek Sneppe
Christophe Bombled, Florence Reuter
Leen Dierick, Nahima Lanjri
Greet Daems, Nadia Moscufo
Tania De Jonge, Marianne Verhaert
Melissa Depraetere, Anja Vanrobaeys

C. — Membres sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigde leden:

Les Engagés	Vanessa Matz
DéFI	Sophie Rohonyi

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de nummering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

I. — PROCÉDURE

Au cours de sa réunion du 26 septembre 2023, la commission des Affaires sociales, de l'Emploi et des Pensions a décidé de charger le Comité d'avis pour l'Émancipation sociale de réaliser une évaluation de la loi du 28 juillet 2011 relative à la présence des femmes dans le conseil d'administration (CA) des sociétés cotées en Bourse et des entreprises publiques économiques.

Le 3 octobre 2023, au terme d'un échange de vues, le Comité d'avis a décidé de solliciter des avis écrits à ce sujet, en application de l'article 28 du Règlement de la Chambre.

Le Comité d'avis a reçu un avis écrit:

- de l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes (IEFH);
- du *Vrouwenraad*;
- de *European Women on Boards*;
- de *Jump*;
- de GUBERNA;
- de la Fédération des Entreprises de Belgique (FEB);
- de la Banque nationale de Belgique (BNB).

Tous les avis ont été mis à la disposition des membres du comité d'avis, qui ont estimé qu'il y avait matière à la rédaction d'une proposition de résolution, en application de l'article 76 du Règlement de la Chambre. La Conférence des présidents a marqué son accord sur cette méthode de travail au cours de sa réunion du 4 avril 2024.

Le Comité d'avis s'est fondé sur un texte de base, qu'il a examiné au cours de sa réunion du 3 avril 2024.

Texte de base pour la discussion

Proposition de résolution relative à l'évaluation de la loi du 28 juillet 2011 en ce qui concerne la présence des femmes dans les conseils d'administration des sociétés cotées en Bourse et des entreprises publiques économiques

I. — PROCEDURE

Tijdens de vergadering van 26 september 2023 heeft de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen beslist om het Adviescomité voor de Maatschappelijke Emancipatie te belasten met de evaluatie van de wet van 28 juli 2011 over de aanwezigheid van vrouwen in de raad van bestuur van beursgenoteerde bedrijven en economische overheidsbedrijven.

Op 3 oktober 2023 heeft het Adviescomité na een gedachtewisseling beslist om over dit onderwerp schriftelijke adviezen in te winnen, met toepassing van artikel 28 van het Reglement van de Kamer.

Het Adviescomité heeft een advies gekregen van:

- het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen (IGVM);
- de Vrouwenraad;
- de *European Women on Boards*;
- *Jump*;
- GUBERNA;
- het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO);
- de Nationale Bank van België (NBB).

Alle adviezen werden ter beschikking gesteld van de leden van het adviescomité. Op basis van die adviezen hebben zij geoordeeld dat er reden was om, met toepassing van artikel 76 van het Reglement van de Kamer, een voorstel van resolutie op te stellen. Tijdens haar vergadering van 4 april 2024 heeft de Conferentie van voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers met die werkwijze ingestemd.

Het Adviescomité heeft zich gebaseerd op een basistekst, die het heeft besproken tijdens zijn vergadering van 3 april 2024.

Basistekst voor de bespreking

Voorstel van resolutie betreffende de evaluatie van de wet van 28 juli 2011 over de aanwezigheid van vrouwen in de raden van bestuur van beursgenoteerde bedrijven en economische overheidsbedrijven

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,

A. vu l'évaluation de l'application de la "loi du 28 juillet 2011 modifiant la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, le Code des sociétés et la loi du 19 avril 2002 relative à la rationalisation du fonctionnement et la gestion de la Loterie Nationale afin de garantir la présence des femmes dans le conseil d'administration des entreprises publiques autonomes, des sociétés cotées et de la Loterie Nationale" (dénommée ci-après la loi du 28 juillet 2011) réalisée par l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes (IEFH), chargé de cette évaluation;

B. considérant que les États membres de l'Union européenne sont dotés de systèmes différents en ce qui concerne la structure des conseils au sein des entreprises, que la principale distinction entre eux oppose le système dualiste, caractérisé par un conseil d'administration et un conseil de surveillance, au système moniste, dans lequel les fonctions de gestion et de surveillance sont regroupées au sein d'un conseil unique, et que les systèmes mixtes présentent des caractéristiques de ces deux systèmes ou permettent aux entreprises de choisir entre différents modèles;

C. considérant en outre que la présente proposition de résolution vise dès lors à s'appliquer à tous les types de conseil existants, y compris aux organes qui ne relèvent pas du champ d'application du Code des sociétés mais qui peuvent y être assimilés selon la théorie de l'organe;

D. considérant qu'aux fins de la présente résolution, partiellement fondée sur les définitions proposées par la directive (UE) 2022/2381 du Parlement européen et du Conseil du 23 novembre 2022, on entend par:

— "conseil": un organe d'administration, de direction ou de surveillance d'une société cotée;

— "administrateur": un membre d'un conseil, y compris un membre qui est un représentant des travailleurs;

— "administrateur exécutif": un membre d'un conseil dans un système moniste qui est chargé de la gestion quotidienne d'une société cotée ou, dans le cas d'un système dualiste, un membre du conseil qui exerce les fonctions de gestion au sein d'une société cotée;

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

A. gelet op de evaluatie van de uitvoering van de wet van 28 juli 2011 tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, het Wetboek der vennootschappen en de wet van 19 april 2002 tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij teneinde te garanderen dat vrouwen zitting hebben in de raad van bestuur van de autonome overheidsbedrijven, de genoteerde vennootschappen en de Nationale Loterij (hierna de wet van 28 juli 2011 genoemd) uitgevoerd door het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen (IGVM) die hiermee zijn belast;

B. gelet op het feit dat de Europese lidstaten verschillende systemen hebben voor de structuur van raden van ondernemingen, wordt het belangrijkste onderscheid gemaakt tussen het dualistische systeem, dat wordt gekenmerkt door een raad van bestuur en een raad van toezicht, en het monistische systeem, dat de functies van bestuur en toezicht in één raad combineert. Er zijn ook gemengde systemen die kenmerken van beide systemen hebben of waarbij bedrijven kunnen kiezen tussen verschillende modellen;

C. deze resolutie is daarom bedoeld om van toepassing te zijn op alle bestaande soorten raden, met inbegrip van de organen die niet worden beheerst door het Wetboek van Vennootschappen, maar die ermee kunnen worden gelijkgesteld als we verwijzen naar de theorie van het orgaan;

D. voor de doeleinden van deze resolutie, en op basis van delen van de definities voorgesteld door Richtlijnen (EU) 2022/2381 van het Europees Parlement en de Raad van 23 november 2022:

— "raad": een bestuurlijk, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van een beursgenoteerde onderneming;

— "bestuurder": een lid van een raad, met inbegrip van een lid dat werknemersvertegenwoordiger is;

— "uitvoerend bestuurder": een lid van een monistisch bestuur dat zich bezighoudt met het dagelijks bestuur van een beursgenoteerde onderneming of, in geval van een dualistisch bestuursmodel, een lid van de raad dat managementfuncties van een beursgenoteerde onderneming vervult;

— “administrateur non exécutif”: un membre d’un conseil dans un système moniste autre qu’un administrateur exécutif ou, dans le cas d’un système dualiste;

E. vu l’augmentation tangible de la représentation des femmes au sein des conseils d’administration depuis l’entrée en vigueur de cette loi; considérant qu’en 2020, environ 34,1 % de femmes et 65,9 % d’hommes siégeaient dans les conseils d’administration des sociétés cotées en Bourse, de certaines entreprises publiques économiques et de la Loterie nationale, soit 7,3 % de plus qu’en 2017; et considérant que sur le plus long terme, entre 2012 et 2020, le nombre de femmes a augmenté de 21,4 %;

F. vu la diminution du nombre de conseils d’administration ne comptant aucune femme ou qu’une seule femme, passé de 44 à 4 entre 2012 et 2020;

G. considérant que le nombre de sociétés respectant l’obligation légale a augmenté entre 2012 et 2020; qu’en 2020, au moins un tiers de femmes siégeait dans 101 conseils d’administration de ces 113 sociétés; qu’en trois ans, le nombre de sociétés respectant le quota légal est passé de 77 (67 %) à 101 (89,3 %); que si l’on tient compte de la période de tolérance de six ans suivant l’entrée en Bourse prévue par la loi pour les sociétés nouvellement cotées en Bourse, le respect des quotas atteint 98,2 % (111 des 113 sociétés);

H. considérant que la représentation des femmes au sein des conseils d’administration des entreprises publiques autonomes a augmenté depuis l’entrée en vigueur de la loi pour atteindre 38,3 % en 2020;

I. vu la diminution du nombre de membres des conseils d’administration durant la période d’évaluation, et considérant qu’elle indique qu’aucune place supplémentaire n’a été créée pour intégrer des femmes dans la représentation;

J. vu la différence de composition des conseils et le remplacement régulier d’administrateurs exécutifs et non exécutifs en leur sein;

K. considérant, en ce qui concerne la présidence des conseils d’administration, que 94,7 % de ceux-ci sont présidés par un homme et seulement 5,3 % par une femme;

L. vu les disparités observées dans l’évolution de la représentation entre les administrateurs exécutifs et non exécutifs au sein des conseils;

— “niet-uitvoerend bestuurder”: een lid van een monistisch bestuur dat geen uitvoerend bestuurder is of, in geval van een dualistisch bestuursmodel, een lid van de raad dat toezichthoudende functies van een beursgenoteerde onderneming vervult;

E. gelet op de zichtbare stijging van de vertegenwoordiging door vrouwen in raden van bestuur sinds het ingaan van deze wet: in 2020 zetelden er gemiddeld 34,1 % vrouwen en 65,9 % mannen in de raden van bestuur van beursgenoteerde bedrijven, sommige economische overheidsbedrijven en de Nationale Loterij, 7,3 % meer dan in 2017. Op langere termijn van 2012 tot 2020 is het aantal vrouwen gestegen met 21,4 %;

F. gelet op de daling van het aantal raden van bestuur zonder vrouwen of met slechts één vrouw van 44 naar 4 van 2012 tot 2020;

G. gelet op het aantal bedrijven dat aan de wettelijke vereiste voldoet dat tussen 2012 en 2020 is gestegen: in 2020 zetelden er in 101 bestuursraden van de 113 bedrijven minstens één derde vrouwen. Op drie jaar tijd is het aantal ondernemingen dat de wettelijke quota haalt gestegen van 77 (of 67 %) naar 101 (of 89,3 %). Indien rekening wordt gehouden met de periode van 6 jaar na de beursnotering die bij wet is toegestaan voor nieuwe beursgenoteerde ondernemingen, stijgt het nalevingspercentage tot 98,2 % (111 van de 113);

H. gelet op de stijging van vertegenwoordiging tot 38,3 % vrouwen in raden van bestuur van autonome overheidsbedrijven in 2020 sinds het invoeren van de wet;

I. gelet op de afname van het aantal leden in raden van bestuur over de evaluatieperiode, wat erop wijst dat er geen extra plaatsen werden gecreëerd om vrouwen op te nemen in de vertegenwoordiging;

J. gelet op de het verschil in samenstelling van de raden en de regelmatige vervanging van uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders in de raden;

K. gelet op de verhouding in voorzitterschap van raden van bestuur waar mannelijk respectievelijk 94,7 % van de raden voorzitten, tegenover slechts 5,3 % door een vrouw;

L. gelet op de verschillen tussen de evolutie van de vertegenwoordiging tussen uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders in de raden;

M. vu les différents “types” d’administrateurs au sein des conseils: administrateurs exécutifs, administrateurs non exécutifs et administrateurs non exécutifs indépendants;

N. considérant qu’il ressort d’un examen détaillé de la répartition des femmes et des hommes par type d’administrateurs, au sein des conseils d’administration des sociétés cotées en Bourse, que la part des femmes exerçant des fonctions exécutives est passée de 6 à 11 % entre 2008 et 2022 et que la part des femmes exerçant des fonctions non exécutives et non indépendantes est passée respectivement de 8 à 27 % et qu’elle est passée de 12 à 52 % pour les administratrices indépendantes; considérant qu’il en résulte que les conseils d’administration des sociétés cotées en Bourse comptent davantage de femmes mais que cette augmentation est largement due à l’augmentation du nombre d’administratrices indépendantes;

O. vu l’application a minima de la législation par la moitié des entreprises du BEL20;

P. considérant que les chiffres de 2020 concernant la représentation dans les sociétés cotées en Bourse et les entreprises publiques autonomes indiquent qu’il y a en moyenne moins de femmes dans les comités exécutifs que dans les conseils d’administration (14,8 % au sein des comités exécutifs, soit un pourcentage relativement stable par rapport à 2017);

Q. considérant, en ce qui concerne la représentation des femmes dans les comités exécutifs, que la moyenne européenne (19 %) est plus élevée que le pourcentage belge (16,7 %);

R. constatant que le pourcentage de comités exécutifs ne comptant aucune ou ne comptant qu’une seule femme a augmenté; qu’en 2020, 82 % des comités exécutifs se composaient exclusivement d’hommes ou ne comptaient qu’une seule femme, contre 74,5 % en 2017;

S. constatant que le nombre de femmes ne cesse d’augmenter sur le marché du travail;

T. constatant que la majorité des diplômés de l’enseignement supérieur sont des femmes;

U. vu l’approbation, le 14 mars 2022, par les ministres européens du Travail et des Affaires sociales, de la proposition de directive européenne élaborée en 2012 visant à instaurer des quotas de genre dans les conseils d’administration des sociétés européennes cotées en Bourse;

M. gelet op de verschillende “types” bestuurders in raden: uitvoerende bestuurders, niet-uitvoerende bestuurders en niet-uitvoerende onafhankelijke bestuurders;

N. als we inzoomen op de verdeling van vrouwen en mannen per type bestuurder in de raden van bestuur van beursgenoteerde ondernemingen, zien we dat het aandeel vrouwen in uitvoerende posities tussen 2008 en 2022 is gestegen van 6 % naar 11 %. Het aandeel vrouwen in niet-uitvoerende, niet-onafhankelijke posities is gestegen van 8 % naar 27 % en van 12 % naar 52 % voor onafhankelijke bestuurders. Er zijn dus meer vrouwen in de raden van bestuur van beursgenoteerde ondernemingen, maar de groei is grotendeels toe te schrijven aan de toename van het aantal onafhankelijke vrouwelijke bestuurders;

O. gelet op de minimale toepassing van de wetgeving door de helft van de bedrijven in de BEL20;

P. gelet op de cijfers in 2020 in vertegenwoordiging in beursgenoteerde bedrijven en autonome overheidsbedrijven wereldwijd, omvatten de uitvoerende comités gemiddeld een lager percentage vrouwen dan de raden van bestuur (14,8 % van de leden van de uitvoerende comités was vrouw, een percentage dat relatief stabiel is gebleven ten opzichte van 2017);

Q. gelet op het Europese gemiddelde (19 %) van vrouwelijke vertegenwoordiging in directiecomités dat hoger ligt dan het Belgische (16,7 %);

R. gelet op de vaststelling dat het percentage van de directiecomités zonder vrouwen of met slechts één vrouw is toegenomen: waar dit in 2017 74,5 % bedroeg, bestond in 2020 82 % van de directiecomités uitsluitend uit mannen of telde slechts één vrouw;

S. gelet op de vaststelling dat het aantal vrouwen op de arbeidsmarkt blijft toenemen;

T. gelet op de vaststelling dat vrouwen de meerderheid vormen van de afgestudeerden in het hoger onderwijs;

U. gelet op de goedkeuring op 14 maart 2022 door de Europese ministers van Werk en Sociale Zaken van het voorstel voor een Richtlijn op het Europees niveau van 2012 tot invoering van genderquota in de raden van bestuur van beursgenoteerde Europese ondernemingen;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT FÉDÉRAL:

1. de faire passer d'un tiers à 40 % le quota des administrateurs non exécutifs siégeant dans les conseils, en prévoyant, à compter de la date d'entrée en Bourse, une période de transition de 6 ans pour les petites et moyennes entreprises, et de 3 ans pour les grandes entreprises;

2. d'étendre le quota d'un tiers aux administrateurs exécutifs des entreprises publiques autonomes, de la Loterie nationale et des sociétés cotées en Bourse, pour tendre vers une égalité totale dans les fonctions exécutives, moyennant une période de transition et des modalités à définir par la concertation sociale. Les organisations chargées, à quelque titre que ce soit, de contrôler les entreprises soumises à la loi sur les quotas seront, au titre d'exemplarité, encouragées à atteindre elles aussi le quota d'un tiers parmi leurs administrateurs exécutifs;

3. de confier à l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes (IEFH) le rôle d'organe de surveillance du respect de cette législation et des élargissements ultérieurs de son champ d'application;

4. de charger l'organe de surveillance d'adresser un courrier aux entreprises pour que celles-ci fassent connaître leurs progrès en matière de représentation proportionnelle au sein de leurs organes d'administration via leurs canaux consultables et accessibles au public (rapports annuels, réseaux sociaux, etc.);

5. de prévoir, dans le cadre du renouvellement de la législation, un organe de contrôle chargé de veiller au respect de la législation. En cas de refus ou faute de motif acceptable justifiant l'absence de progrès, cet organe sera habilité à forcer les sociétés concernées à coopérer et à les sanctionner en l'absence de progrès;

6. de charger l'IEFH de prévoir, en coopération avec les Régions et les partenaires sociaux, l'élaboration de programmes de formation et de mentorat, ainsi que leur mise à disposition, pour favoriser une représentation plus équilibrée des femmes et des hommes au sein des organes d'administration;

7. d'élargir le champ d'application de la loi du 28 juillet 2011 aux sociétés non cotées en Bourse jusqu'aux entreprises d'au moins 250 travailleurs. Pour y parvenir, il faudra donc fixer un seuil minimum de chiffre d'affaires;

8. de prévoir des sanctions financières et non financières proportionnelles et dissuasives, comme celles

VERZOEKT DE FEDERALE REGERING:

1. de quota voor niet-uitvoerende bestuurders in raden op te trekken van een derde naar 40 %, met een overgangperiode van 6 jaar vanaf de beursgang voor kleine en middelgrote ondernemingen en 3 jaar voor grote ondernemingen;

2. de quota van een derde uit te breiden naar uitvoerende bestuurders van autonome overheidsbedrijven, de Nationale Loterij en beursgenoteerde ondernemingen, om zo te streven naar volwaardige gelijkheid binnen uitvoerende functies met een overgangstermijn en nadere voorwaarden die bepaald worden door het sociaal overleg. Ook de organisaties die verantwoordelijk zijn voor het controleren, in welke hoedanigheid dan ook, van bedrijven die onder de wet op de quota vallen, worden, als voorbeeld, aangemoedigd om ook het quotum van een derde van de uitvoerende bestuurders te bereiken;

3. de rol van toezichtsorgaan op deze wetgeving en toekomstige uitbreiding ervan toe te bedelen aan het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen (IGVM);

4. het toezichtsorgaan de opdracht te geven aan ondernemingen een schrijven te richten om hun vorderingen op vlak van evenredige vertegenwoordiging in hun bestuursorganen via hun publiek toegankelijke en raadpleegbare kanalen (jaarverslagen, sociale media-kanalen, enz.) kenbaar te maken;

5. in de hernieuwing van de wetgeving een controleorgaan te voorzien om de naleving van de wetgeving na te gaan. Dit orgaan krijgt de bevoegdheid om bij weigering en gebrek aan een aanvaardbare motivatie over het uitblijven van vooruitgang de verplichting af te dwingen om mee te werken en bij gebrek aan vooruitgang een sanctie op te leggen;

6. het IGVM de opdracht toe te kennen om samen met de regio's en de sociale partners te voorzien in de ontwikkeling van opleidings- en mentorschapsprogramma's en deze ter beschikking te stellen om de evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de bestuurlijke organen te verbeteren;

7. het toepassingsgebied van de wet van 28 juli 2011 uit te breiden naar niet-beursgenoteerde bedrijven tot ondernemingen met minstens 250 werknemers. Daarvoor moet dan ook een minimumdrempel voor omzet worden vastgelegd;

8. te voorzien in proportionele en ontradende financiële en niet-financiële sancties zoals voorzien in de Europese

prévues dans la directive européenne “*Women on Board*”, qui excluent les sociétés cotées en Bourse ne respectant pas les quotas lors des procédures d’attribution de marchés publics et de concessions;

9. d’encourager les actions positives en chargeant l’IEFH et le SPF ETCS de fournir un aperçu annuel des efforts consentis en faveur de l’égalité et de faire connaître la parité hommes-femmes au sein des deux cents plus grandes sociétés (cotées en Bourse ou non).

II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Karin Jiroflée (Vooruit) rappelle que le comité a reçu une série d’avis écrits de plusieurs instances. Elle estime que le contenu de ces avis est assez unanime et souligne que le texte de base s’en est largement inspiré.

Les considérants du texte de base reprennent différentes données chiffrées qui font état de la situation. Le considérant C énonce une série de définitions telles qu’elles sont mentionnées dans la directive (UE) 2022/2381 du Parlement européen et du Conseil du 23 novembre 2022 relative à un meilleur équilibre entre les femmes et les hommes parmi les administrateurs des sociétés cotées et à des mesures connexes.

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Cécile Cornet (Ecolo-Groen) signale que son groupe estimait important de procéder à l’évaluation de l’impact de la loi relative à la présence des femmes dans le CA des sociétés cotées en Bourse et des entreprises publiques, comme il est prévu à l’article 6 de ladite loi. La membre salue le travail entrepris par le comité d’avis pour l’Emancipation sociale ainsi que toutes les instances qui ont délivré un avis écrit. Ces avis donnent une idée claire sur la mise en œuvre de cette loi novatrice.

Mme Cornet est d’avis que la mise en place de quotas ne doit pas être une finalité mais un moyen pour permettre aux femmes d’accéder à des fonctions qui leur sont naturellement moins accessibles. Elle fait par ailleurs remarquer que la commission des Affaires sociales de la Chambre, qu’elle préside, travaille beaucoup sur l’égalité salariale, la place des femmes et la discrimination qu’elles subissent sur le marché de l’emploi. Dans ce cadre, la membre constate que les femmes subissent

Richtlijn “*Women on Board*”, die beursgenoteerde, niet-conforme bedrijven uitsluiten bij de uitvoering van overheidsopdrachten en concessies;

9. positieve acties te stimuleren door een jaarlijks overzicht van inspanningen met betrekking tot gelijkheid en publicatie van het genderevenwicht van de 200 grootste bedrijven (al dan niet beursgenoteerde bedrijven) te laten opstellen door het IGVM en FOD WASO.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Karin Jiroflée (Vooruit) brengt in herinnering dat het comité van verscheidene instanties schriftelijke adviezen heeft ontvangen met een volgens haar vrij gelijklopende inhoud. Ze beklemtoont dat de basistekst van het voorstel van resolutie voor een groot deel op de inhoud van die adviezen is gebaseerd.

In de consideransen van de basistekst worden verscheidene cijfergegevens opgenomen die de huidige stand van zaken weergeven. In considerans C worden een aantal definities opgenomen uit Richtlijn (EU) 2022/2381 van het Europees Parlement en de Raad van 23 november 2022 inzake het verbeteren van het genderevenwicht bij bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen en daarmee samenhangende maatregelen.

III. — ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Cécile Cornet (Ecolo-Groen) meldt dat haar fractie het belangrijk vond dat de impact van de wet over de aanwezigheid van vrouwen in de raden van bestuur van beursgenoteerde bedrijven en economische overheidsbedrijven aan een evaluatie werd onderworpen, zoals in artikel 6 van die wet wordt voorzien. Het lid heeft lof voor het werk van het adviescomité voor de Maatschappelijke Emancipatie en van alle instanties die een schriftelijk advies hebben geleverd. Door die adviezen kan men zich een helder idee vormen van de tenuitvoerlegging van die vernieuwende wet.

Volgens mevrouw Cornet mag het instellen van quota geen doel op zich zijn, maar wel een middel waardoor functies waar vrouwen van nature minder toegang toe hebben, binnen hun bereik komen. Voorts merkt ze op dat in de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van de Kamer, waarvan ze voorzitter is, veel gewerkt wordt rond loongelijkheid, de positie van vrouwen en de discriminatie waarmee ze op de arbeidsmarkt te maken krijgen. Ze stelt in dat verband vast dat vrouwen aan een

des discriminations à la fois salariales et dans leur fonction. Le nombre de femmes au sein de métiers avec une faible rémunération est assez élevé. Par ailleurs, les femmes atteignent moins facilement les fonctions dirigeantes que leurs homologues masculins. Les quotas sont donc un moyen de faire progresser l'égalité entre les femmes et les hommes.

Les avis écrits ont mis en exergue l'importance d'imposer des règles qui garantissent la présence de femmes dans les comités de direction. Ces règles, qui prennent la forme de quotas, ont permis à davantage de femmes d'accéder à des fonctions dirigeantes au sein des entreprises. Toutefois, 53 % des comités exécutifs ne comptent aucune femme parmi leurs membres; il n'y a en effet aucune obligation d'avoir des femmes au sein des comités exécutifs. Ce chiffre est interpellant.

La membre fait remarquer par ailleurs que les termes utilisés dans les avis, tels que "comité" ou "conseil", désignent toutes les instances dirigeantes et exécutives. La proposition de résolution à l'examen fait quant à elle le choix de parler des "administrateurs", qu'ils soient exécutifs ou non-exécutifs.

Il ressort clairement des avis écrits que beaucoup d'entreprises respectent l'obligation de désigner dans leur CA au moins un tiers de membres "de sexe différent de celui des autres membres" – des femmes dans la majorité des cas. Dans le même ordre d'idées, la membre estime qu'il faut être plus ambitieux car les quotas ont finalement montré leur efficacité. Ils ont amené davantage de femmes compétentes à des postes de direction qui leur reviennent. Le groupe Ecolo-Groen soutient pleinement l'ambition de porter à 40 % le nombre de femmes à des fonctions d'administrateurs non-exécutifs et d'avoir un tiers de femmes dans les instances exécutives.

Enfin, Mme Cornet considère nécessaire d'inclure également la Cour des comptes, la FSMA et la Banque nationale dans les organismes qui doivent répondre à ces ambitions. Elle salue donc le fait que la proposition de résolution précise que ces instances, qui sont notamment chargées de contrôler les entreprises soumises à la loi sur les quotas, seront encouragées, "au titre d'exemplarité", à respecter elles aussi le quota d'un tiers parmi leurs administrateurs exécutifs (demande 2).

Mme Chanelle Bonaventure (PS) rappelle que c'est à l'initiative du groupe socialiste que le Parlement fédéral a

dubbele discriminatie worden blootgesteld, namelijk op het vlak van verloning en op het vlak van de functies waartoe ze toegang hebben. Bij de laagbetaalde beroepen zijn vrouwen vrij sterk vertegenwoordigd. In vergelijking met hun mannelijke collega's krijgen vrouwen voorts minder makkelijk toegang tot leidinggevende functies. De quota zijn dan ook een middel ter bevordering van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen.

De schriftelijke adviezen tonen aan hoe belangrijk het is dat er regels worden opgelegd om de aanwezigheid van vrouwen in directiecomités te waarborgen. Dankzij die regels, die op het instellen van quota neerkomen, hebben meer vrouwen binnen de ondernemingen een leidinggevende functie kunnen opnemen. Dat neemt echter niet weg dat 53 % van de uitvoerende comités het zonder vrouwelijke leden moet stellen; er dient in die comités immers geen verplicht aantal vrouwen te worden opgenomen. 53 % is onwaarschijnlijk veel.

Het lid merkt voorts op dat met de in de adviezen gebruikte termen zoals "comité" of "raad" alle leidinggevende en bestuursentiteiten worden aangeduid. In het voorliggende voorstel van resolutie wordt er dan weer voor geopteerd om de term "bestuurders" te gebruiken, ongeacht of het om uitvoerende of niet-uitvoerende bestuurders gaat.

Uit de schriftelijke adviezen komt duidelijk naar voren dat veel ondernemingen de verplichting nakomen om in hun raad van bestuur ten minste een derde leden "van een ander geslacht dan de overige leden" op te nemen. In dat verband pleit het lid voor nog meer ambitie, aangezien de quota uiteindelijk hebben bewezen dat ze werken. Dankzij de quota werden meer competente vrouwen toegeleid naar directiefuncties waarop ze recht hebben. De Ecolo-Groen-fractie schaaft zich voluit achter de ambitie om het aandeel vrouwen in functies van niet-uitvoerend bestuurder op 40 % te brengen en om dat aandeel in de uitvoerende entiteiten op een derde te brengen.

Tot slot vindt mevrouw Cornet het noodzakelijk dat ook het Rekenhof, de FSMA en de Nationale Bank worden opgenomen in de lijst van organisaties die die ambities moeten waarmaken. Ze juicht dan ook toe dat het voorstel van resolutie verduidelijkt dat die instanties, die inzonderheid zijn belast met het toezicht op ondernemingen die aan de wet op de quota onderworpen zijn, ertoe worden aangemoedigd het goede voorbeeld te geven en zelf ook het quotum te hanteren waarbij een derde van hun uitvoerende bestuurders bestaat uit leden van een ander geslacht dan de overige leden (verzoek 2).

Mevrouw Chanelle Bonaventure (PS) herinnert eraan dat het Federaal Parlement op initiatief van de

voté en 2011 une loi obligeant les entreprises publiques, les sociétés cotées en Bourse et la Loterie Nationale à avoir un tiers de membres de l'autre sexe au sein de leur CA. La loi précisait que cet objectif devait être atteint dans un délai de six ans pour les très grandes entreprises, de huit ans pour les petites et moyennes entreprises (PME) et sans délai pour les entreprises publiques, avec des sanctions à la clé en cas de non-respect.

Cette loi était une nécessité, l'évolution des mentalités n'ayant pas permis d'avancer comme l'espéraient certains. La membre admet que la solution des quotas n'est pas la panacée mais elle a déjà montré son efficacité en Belgique, notamment dans le domaine politique. Avec la loi de 2011, les quotas ont constitué une avancée importante pour les femmes dans le monde du travail. La sensibilisation et le volontarisme des entreprises ne débouchent en effet que sur des résultats trop faibles.

En 2022, avant que l'évaluation prévue par la législation ne soit menée et avant l'adoption de la nouvelle directive européenne, le groupe socialiste avait déjà déposé une proposition de résolution sur les quotas (DOC 55 2553/001). L'intérêt et l'utilité de la loi de 2011 ne fait aucun doute aux yeux de la membre. La proposition de résolution à l'examen demande d'élargir les quotas, mais également d'étendre la législation aux comités exécutifs, en leur imposant un quota d'un tiers de femmes.

La membre se réjouit donc que le Comité d'avis pour l'Émancipation sociale se penche sur cette loi de 2011 pour en faire une évaluation. De nombreux avis ont été demandés dans ce cadre et ils sont unanimes: cette loi a bel et bien porté ses fruits. En 2012, les femmes représentaient seulement un peu plus de 12,7 % des postes à responsabilités. En 2020, grâce à la loi sur les quotas, il y avait en moyenne 34,1 % de femmes dans les CA des sociétés cotées, de certaines entreprises publiques économiques et de la Loterie Nationale. Pas moins de 98,2 % des entreprises respectaient les exigences légales 6 ans après leur entrée en Bourse – soit dans la période de tolérance prévue par la loi pour les sociétés nouvellement cotées.

Mme Bonaventure précise qu'en plus de confirmer l'utilité manifeste de la loi de 2011, certains avis reçus contiennent une série de recommandations pour l'avenir. Elles s'inscrivent notamment dans le cadre de la directive européenne, adoptée le 23 novembre 2022, relative à un meilleur équilibre entre les femmes et les hommes parmi les administrateurs des sociétés cotées et à des mesures connexes.

socialistische fractie in 2011 een wet heeft aangenomen die bepaalt dat een derde van de leden van de raad van bestuur van de overheidsbedrijven, beursgenoteerde vennootschappen en de Nationale Loterij van het andere geslacht moet zijn. Dat doel moest worden bereikt binnen de zes jaar voor de zeer grote bedrijven en binnen de acht jaar voor de kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's); voorts bevatte de wet een tijdslimiet voor de overheidsbedrijven en voorzag ze in sancties bij niet-naleving.

Die wet was noodzakelijk, aangezien de mentaliteitswijziging niet tot de verhoopte resultaten had geleid. Het lid erkent dat quota geen wondermiddel zijn, maar ze hebben in België wel reeds hun nut bewezen, met name in de politiek. De quotawet van 2011 heeft ervoor gezorgd dat vrouwen op de arbeidsmarkt een stevige stap vooruit konden zetten. De sensibilisering en het voluntarisme van de bedrijven leveren immers te povere resultaten op.

In 2022, nog voor de evaluatie waarin de wet voorzag was uitgevoerd en voor de nieuwe Europese richtlijn was aangenomen, had de socialistische fractie al een voorstel van resolutie betreffende de quota ingediend (DOC 55 2553/001). Het belang en het nut van de wet van 2011 lijden volgens het lid geen enkele twijfel. Het voorliggende voorstel van resolutie vraagt om de quota te verruimen, maar ook om de wetgeving uit te breiden naar de uitvoerende comités, door ook daar een quotum van een derde vrouwen op te leggen.

Het lid is er dan ook mee ingenomen dat het Adviescomité voor de Maatschappelijke Emancipatie de wet van 2011 onder de loep neemt om haar te evalueren. Er zijn in dat verband tal van adviezen gevraagd en die zijn unaniem: deze wet heeft wel degelijk vruchten afgeworpen. In 2012 bekleedden vrouwen iets meer dan 12,7 % van de functies met verantwoordelijkheden. Dankzij de quotawet hadden er in 2020 gemiddeld 34,1 % vrouwen zitting in de raden van bestuur van de beursgenoteerde vennootschappen, van sommige economische overheidsbedrijven en van de Nationale Loterij. Niet minder dan 98,2 % van de bedrijven voldeed aan de wettelijke vereisten zes jaar na hun beursgang – dus binnen de wettelijk bepaalde tolerantieperiode voor nieuw beursgenoteerde bedrijven.

Mevrouw Bonaventure wijst erop dat sommige adviezen niet alleen het duidelijke nut van de wet van 2011 bevestigen, maar ook een reeks aanbevelingen voor de toekomst bevatten. Die liggen in de lijn van de Europese richtlijn van 23 november 2022 inzake het verbeteren van het genderevenwicht bij bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen en daarmee samenhangende maatregelen.

Ainsi, il est recommandé d'étendre les quotas au sein des conseils d'administration à 40 %, avec une période de transition de 6 ans à compter de l'introduction en Bourse pour les petites et moyennes entreprises et de 3 ans pour les grandes entreprises.

Dans la lignée de la directive, l'Institut pour l'égalité entre les femmes et les hommes, ainsi que d'autres organismes tels que JUMP, recommandent de prendre des mesures relatives aux comités exécutifs et aux comités de direction. En effet, l'un des constats posés est la faible représentation des femmes au sein de ces comités. En 2020, seuls 14,8 % des membres des comités de direction étaient des femmes et 82 % des comités de direction étaient sans femme ou avec une femme seulement. Il faut donc étendre la législation de 2011 à ces comités pour tendre vers une égalité au sein des fonctions exécutives.

Enfin, parmi les recommandations formulées dans les différents avis, la membre juge également important de permettre la création d'un organe de contrôle qui serait chargé de surveiller le respect de la législation. Cet organe aura le pouvoir de faire respecter l'obligation mais également d'intervenir auprès des entreprises qui ne prennent pas les mesures nécessaires en leur imposant une sanction, financière ou autre.

D'autres recommandations sont formulées dans les différents avis reçus mais la plupart se retrouvent dans la proposition de résolution. Il est question notamment de l'extension des quotas dans les CA, mais également de l'extension de la législation aux comités de direction et aux comités exécutifs. Cet aspect est fondamental pour la membre. Elle reconnaît qu'il aurait été judicieux de préciser les modalités pour atteindre ces quotas, notamment en termes de timing. Elle pense néanmoins que laisser une certaine latitude à la concertation sociale quant à la mise en œuvre est acceptable. Elle confirme pour conclure qu'elle soutiendra la proposition de résolution à l'examen.

Mme Els Van Hoof (cd&v) se dit satisfaite de la proposition de résolution à l'examen. Elle rappelle que la loi du 28 juillet 2011 a été adoptée il y a plus de 10 ans et a fait l'objet de beaucoup de scepticisme lors de son entrée en vigueur. Selon elle, beaucoup craignaient que cette loi ait des conséquences négatives sur la rentabilité des entreprises et certaines entreprises pensaient qu'elles n'allaient pas trouver suffisamment de femmes avec un profil de dirigeante. La réalité a démontré que ces craintes étaient infondées.

Aujourd'hui, la Belgique se situe au-dessus de la moyenne européenne en termes de nombre de femmes dans les conseils d'administration. De plus, la taille de

Er wordt bijvoorbeeld aanbevolen om de quota in de raden van bestuur op te trekken tot 40 %, met een overgangperiode van 6 jaar vanaf de beursgang voor kleine en middelgrote ondernemingen en 3 jaar voor grote ondernemingen.

In het verlengde van de richtlijn bevelen het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen en andere organen zoals Jump aan om maatregelen te nemen met betrekking tot de uitvoerende comités en de directiecomités, aangezien onder meer is vastgesteld dat vrouwen daar slechts beperkt in vertegenwoordigd zijn. In 2020 telden de uitvoerende comités slechts 14,8 % vrouwen en 82 % van de uitvoerende comités telde geen enkele of slechts één vrouw. Met het oog op meer gelijkheid in uitvoerende functies moet de wet van 2011 worden uitgebreid naar die comités.

Tot slot hecht het lid ook belang aan de in de aanbevelingen van de verschillende adviezen vermelde oprichting van een toezichtsorgaan voor de naleving van de wetgeving. Dat orgaan zal niet alleen bevoegd zijn om die naleving af te dwingen, maar ook om in te grijpen bij bedrijven die niet de nodige maatregelen treffen door financiële of andere sancties op te leggen.

De adviezen bevatten nog andere aanbevelingen, waarvan de meeste zijn opgenomen in het voorstel van resolutie. Ze omvatten de uitbreiding van de quota in de raden van bestuur, maar ook de uitbreiding van de wetgeving naar de directiecomités en de uitvoerende comités. Dat is voor het lid een fundamenteel aspect. Ze erkent dat het verstandig zou zijn geweest om de nadere regels voor het bereiken van de quota te specificeren, met name wat de timing betreft. Het lijkt haar echter aanvaardbaar om wat speling te laten voor sociaal overleg over de implementatie. Tot besluit bevestigt ze dat ze dit voorstel van resolutie zal steunen.

Mevrouw Els Van Hoof (cd&v) is tevreden met het ter bespreking voorliggende voorstel van resolutie. Zij herinnert eraan dat de wet van 28 juli 2011 meer dan tien jaar geleden werd aangenomen en dat er veel scepsis was bij de inwerkingtreding ervan. Volgens haar vreesden velen dat die wet een negatieve impact op de rentabiliteit van de ondernemingen zou hebben. Voorts dachten sommige ondernemingen dat zij onvoldoende vrouwen met een profiel van bestuurster zouden vinden. De realiteit heeft aangetoond dat die vrees ongegrond was.

België bevindt zich vandaag boven het Europees gemiddelde qua aantal vrouwen in raden van bestuur. Bovendien is de omvang van die raden niet gewijzigd,

ces conseils est restée inchangée, ce qui signifie, pour la membre, que des hommes moins qualifiés ont été remplacés par des femmes qualifiées.

Mme Van Hoof regrette cependant qu'il n'y ait pas eu d'effet d'entraînement, puisque seulement 16 % des comités de direction des entreprises du BEL20 sont composés de femmes. À ce niveau, la Belgique se trouve en dessous de la moyenne européenne, qui est de 19 %. Pourtant, les décisions les plus importantes sont prises au sein de ces comités de direction, qui s'occupent principalement de la gestion journalière. Cette situation renvoie à des problématiques telles que le plafond de verre, l'écart salarial ou le "plancher collant".

La membre signale ensuite que son groupe avait déposé une proposition de loi instaurant des quotas de genre au sein des comités de direction des entreprises publiques autonomes et de la Loterie Nationale (DOC 55 1693/001). Cette proposition visait à ce que les comités de direction soient composés d'au moins un tiers de membres de sexe différent de celui des autres membres. Il est question d'entreprises qui ont un rôle d'exemple à endosser.

Elle renvoie également à la directive européenne 2022/2381, qui prévoit la mise en place de quotas de genre dans les conseils d'administration. La proposition de résolution à l'examen est plus ambitieuse à ce titre, puisqu'elle propose d'imposer un quota genre de 40 % pour les conseils d'administration et de 30 % pour les comités de direction. Elle trouve également intéressant que le texte tienne compte de la concertation sociale. La membre espère que cette proposition de résolution aura un impact concret et estime nécessaire de fixer une date butoir pour sa mise en vigueur. Elle se dit en tout cas tout à fait en accord avec la vision de la proposition de résolution, qui permet à la Belgique de satisfaire aux exigences de la directive européenne mentionnée plus haut.

Mme Goedele Liekens (Open Vld) annonce qu'elle soutiendra la proposition de résolution à l'examen. Elle convient que les quotas sont un mal pour un bien. La méthode n'est pas idéale mais elle a démontré son utilité et il reste indispensable que des femmes qualifiées siègent au "sommet", aux côtés des hommes.

Le texte est plutôt ambitieux car remplacer une personne au sein d'un comité de direction n'est pas aisé. La membre salue également le fait de tenir compte de la concertation sociale pour la mise en œuvre concrète.

Pour la membre, les quotas ne doivent pas être une finalité en soi et il faut donc prévoir des politiques ou

wat volgens het lid betekent dat minder gekwalificeerde mannen werden vervangen door gekwalificeerde vrouwen.

Mevrouw Van Hoof betreurt echter dat dit geen multiplicatoreffect heeft gehad, aangezien slechts 16 % van de directiecomités van de bedrijven uit de BEL20 ook bestaat uit vrouwen. Op dat vlak bevindt België zich onder het Europees gemiddelde van 19 %. De belangrijkste beslissingen worden nochtans genomen binnen die directiecomités, die zich hoofdzakelijk bezighouden met het dagelijks bestuur. Een en ander wijst op knelpunten zoals het glazen plafond, de loonkloof of de "kleverige werkvloer".

Het lid attendeert erop dat haar fractie een wetsvoorstel heeft ingediend tot invoering van genderquota voor de directiecomités van autonome overheidsbedrijven en de Nationale Loterij (DOC 55 1693/001). Dat wetsvoorstel beoogde dat de directiecomités zouden zijn samengesteld uit minstens een derde van de leden van een ander geslacht dan de andere leden. Dat voorstel betrof bedrijven die een voorbeeldfunctie moeten vervullen.

Het lid verwijst ook naar Europese Richtlijn 2022/2381, die voorziet in de invoering van genderquota in de raden van bestuur. Het voorliggende voorstel van resolutie is in dat verband ambitieuzer, want het stelt voor om genderquota op te leggen van 40 % voor de raden van bestuur en 30 % voor de directiecomités. Zij vindt het ook interessant dat de tekst rekening houdt met het sociaal overleg. Het lid hoopt dat dit voorstel van resolutie concrete gevolgen zal hebben en acht het nodig een uiterste datum te bepalen voor de inwerkingtreding ervan. Zij is het in elk geval volledig eens met de visie achter het voorstel van resolutie, waardoor België kan voldoen aan de eisen van de eerder vermelde Europese richtlijn.

Mevrouw Goedele Liekens (Open Vld) kondigt aan dat zij dit voorstel van resolutie zal steunen. Ze geeft toe dat quota een noodzakelijk kwaad zijn om iets ten goede te keren. De methode is niet ideaal, maar heeft haar nut bewezen en het blijft absoluut noodzakelijk dat gekwalificeerde vrouwen, naast mannen, aan de "top" zitten.

De tekst is vrij ambitieus, want iemand binnen een directiecomité vervangen is niet zo gemakkelijk. Het lid juicht ook toe dat voor de concrete uitvoering rekening wordt gehouden met het sociaal overleg.

Ze vindt dat quota geen doel op zich mogen zijn en stelt dat er dus moet worden gezorgd voor een emanciperend

des mesures émancipatrices, telles que la formation de mentors.

Mme Kathleen Depoorter (N-VA) précise qu'elle n'a pas examiné la proposition de résolution en détail mais qu'elle a quelques réserves quant à certains points. Elle se pose notamment des questions concernant le considérant P. Si l'objectif est de tendre vers plus d'égalité entre les hommes et les femmes, il est impératif de ne pas aboutir à une situation inverse.

Mme Karin Jiroflée (Vooruit) confirme que l'objectif n'est pas d'aboutir à une situation inversée. Elle précise que le considérant P indique simplement que la situation évolue dans la bonne direction. Le but reste bien d'atteindre un équilibre.

IV. — DISCUSSION ET VOTES DES CONSIDÉRANTS ET POINTS DU DISPOSITIF

Considéran­ts A à S

Ces considérants ne donnent lieu à aucune observation.

Les considérants A à S sont successivement adoptés à l'unanimité.

Demandes 1 à 9

Ces demandes ne donnent lieu à aucune observation.

Les demandes 1 à 9 et sont successivement adoptées à l'unanimité.

L'ensemble de la proposition de résolution, y compris les corrections techniques, est adopté par vote nominatif à l'unanimité.

*
* *

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

Ecolo-Groen: Eva Platteau, Julie Chanson;

PS: Chanelle Bonaventure;

MR: Caroline Taquin;

beleid en emanciperende maatregelen, zoals het opleiden van mentoren.

Mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA) preciseert dat zij het voorstel van resolutie niet in detail heeft bestudeerd, maar dat zij toch een voorbehoud heeft wat een aantal punten betreft. Ze stelt zich in het bijzonder vragen over considerans P. Indien het de bedoeling is te streven naar meer gelijkheid tussen mannen en vrouwen, dan mogen we absoluut niet in een omgekeerde situatie terecht komen.

Mevrouw Karin Jiroflée (Vooruit) bevestigt dat het niet de bedoeling is in een omgekeerde situatie terecht te komen. Ze verduidelijkt dat considerans P alleen aangeeft dat de situatie niet in de goede richting evolueert. Het blijft wel degelijk de bedoeling een evenwicht te bereiken.

IV. — BESPREKING VAN EN STEMMINGEN OVER DE CONSIDERANSEN EN DE VERZOEKEN

Consideransen A tot S

Over deze consideransen worden geen opmerkingen gemaakt.

De consideransen A tot S worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Verzoeken 1 tot 9

Over deze verzoeken worden geen opmerkingen gemaakt.

De verzoeken 1 tot 9 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Het volledige voorstel van resolutie wordt, met inbegrip van de technische verbeteringen, bij naamstemming eenparig aangenomen.

*
* *

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

Ecolo-Groen: Eva Platteau, Julie Chanson;

PS: Chanelle Bonaventure;

MR: Caroline Taquin;

cd&v: Jef Van den Bergh;

Open Vld: Goedele Liekens;

Vooruit: Karin Jiroflée.

Ont voté contre: nihil.

Se sont abstenus: nihil.

La rapporteure, *La présidente,*
Goedele Liekens Karin Jiroflée

cd&v: Jef Van den Bergh;

Open Vld: Goedele Liekens;

Vooruit: Karin Jiroflée.

Hebben tegengestemd: nihil.

Hebben zich onthouden: nihil.

De rapportrice, *De voorzitter,*
Goedele Liekens Karin Jiroflée